

Ülestutse Peetri koguduse liikmetele.

Hirmus rahwaste sõda, mille sarnast maailm weel ei ole näinud, on lahti peasenud. Meie mehed, wennad ja pojad on julgeste, ilma nurisemata sõtta läinud, et isamaad ja kodukoldeid oma rinnaga kaitsta. Truuste täidawad nad sõjawäljal oma kohust wiimse weretilgani.

Uga ka meil, kes koju oleme jäänud, on ülitähtsad kohused: haawu parandada, piisaraid kuivatada, häda wähendada. Ei suuda siin kõike häda ja wüetjust kirjeldada, mis sõda on sünnitanud. Ei leidu wist ühtegi inimest, kellesse raske aeg mitte kuidagi wiisi ei puutuks. Et häda nii üleüldine on, sellepärast on igal pool soojad südamed ja armastawad käed ennast awanud, et kaswawale hädale paisu ette ehitada. Ja ehk küll meie kohus on kõige pealt nende eest hoolitseda, kelle toitjad sõtta on läinud, ja Puna-se Risti lipu all nende haawu parandada, kes oma werd isamaa eest walawad, ei tohi meie praegusel raschel ajal oma koduseid asju ja ettewõtteid hooletusesse jätta. Sõja läbi tekkinud häda ei ole neilegi tundmata; ka nemad kannatawad sõja raske all. Sellepärast tuleb meie koduste asjade wastu nüüd weel suuremat toetust ja soojemat osawõtmist üles näidata kui rahu aegadel. Raske sõja aeg on ka Peetri koguduse koolisse puutunud.

Peetri kiriku emakeelse õpetusega kool on siiani ikka kogudusele rõõmu teinud ja ka kooli ülemuse poolt häädskitumist leidnud. Koolis on läbistiku 200 last aastas õpetust saanud nende hulgas wäesemad maksuta. Et kooliraha wõrdlemisi väike on — 4 rbl. poolaastas — ja wäesemate koguduseliikmete laste hulk, kes prii kooli saawad, järjest kaswab, siis ei suuda kooli hõlpsatulekul wäljaminekulid katta. Kogudus on alati koolile juurde maksima pidanud. Wõõdaläinud aastal tuli kogudusel 2046 rbl. 78 kop. juurde maksta. Käesolewal aastal tuleb koolile umbes niisama palju juurde maksta, kui läinud aastal. Suuendawat summat loodeti tänawu sügisel peetawast näitemüügist sisse wõtta. Ugaralt ja soojalt asuti tööle. Korjanduse lehed jagati wälja. Mõned korjajad hakkasiwad juba koguduse liikmete uste ja südamete peale koputama, seal peasis ootamata kole sõda lahti ja tõmbas kawatsetud plaanidest paksu musta joone läbi. Korjandus, millest kõige soojemat osawõtmist augusti ja septembri kuul loodeti, pidi seisma jääma. Sõda tõi igauhele

617399087

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

uusi, suuremaid kohustusi ja raskusi; näitemüügi hääts ei ohverdatud enam. Koguduse asemikud pidid näitemüügi pidamise paremate aegade jaoks edasi likkama.

Kuidas raskusest üle jõuda? Peab meie koguduse kool näitemüügi pidamata jätmise pärast hingusele minema? Ei, ja tuhat kord ei. Meie kool peab takistamata edasi töötada võima. Seda oleme kohustatud tegema laste pärast, kelle isad sõjaväljal on, laste pärast, kelle wanemad kooliraha ei jõua maksta, koguduse enese pärast, kes enesele kooli läbi ustavaid ja usklikka koguduse liikmeid kasvatab.

Kui koolitöö takistamata edasi kestma peab, millega siis väljaminekuid fatta? Kuidas jõuame kooli raskest sõjaajast läbi viia?

Et meie kogudus ja kool ainult wabatahtlikkudest andidest elab, siis tahame koguduse liikmeid paluda: Mida te ka nüüd jälle! Tulge kõik, meeste- kui naesterahwad, kes teie meie kooli tööd tarwilikuks peate, tehke oma käed lahti ja astuge aastamaksjate hulka. Meie koguduse liikmete arv ulatab üle 23.000, aga aastamaksjaid ei ole nende hulgas rohkem kui waewalt 300. Kas need arwud ei kõnele selget keelt küllalt, milles just häda seisab? Kui meie koguduse liikmete hulgas rohkem aastamaksjaid leiduks, ei oleks meie koolil nii suurte aineliste raskustega wõidelda. Annab ju 2 rubla suurune aastamaks meestejoost koguduse liikmetele õiguse koguduse koosolekuteft ja walimistest hääleõigusega osawõtta. Koguduse asjaajamine ja töö korraldamine peaks ju kõiki koguduse liikmeid huvitama. Sest kes siis muu kohustatud on koguduse asju ajama, kui mitte kogudus ise. Sellepärast loodab kiriku nõukogu, et koguduse liikmed korjajaid lahtesti wastu wõtawad, ja kes weel aastamaksu siamani ei ole maksnud, nende kätte aastamaksu maksawad. Aastamaksjateft aga palutakse koolile raskeft sõjaajal toetusraha. Sel wõimalik ei ole 2 rubla ehk rohkem maksta, aidaku kaasa wäiksema andega. Meie koolilapsed tänawad lahkeid andjaid iga wäiksemagi ande eest. Häda on wägew waenlane. Üksik ei suuda temale paistu ette ehitada, aga ühijel jõul — kõik ühe eest, üks kõikide eest — suudame tõesti midagi ära teha, suudame ka oma kooli raskest sõjaajast läbi wiia.

Peetri kiriku õpetajad: **W. Eifenschmidt,**

A. Laur.

Nõukogu esimees: **H. Koppel.**

Дозволено военною цензурою, г. Юрьевъ, 3 октября 1914 г.

R. Sõõri — G. Rohti trükk, Tartus.